

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЕЛИН ПЕЛИН“, С. ПЪРВОМАЙЦИ, ОБЩ. Г. ОРЯХОВИЦА

Утвърдил,

Директор:.....*

/Мирена Маринова/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ
УЧЕБНА 2021/2022 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет с протокол № 13/14.09.2021г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката, и стават жертва или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н

II. ИЗГРАЖДАНЕТО НА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО ОБРАЗОВАНИЕ Е ПОДЧИНЕНО НА СЛЕДНИТЕ ПРИОРИТЕТИ :

1. Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца със специални образователни потребности (СОП); Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на учениците като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната. В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

III. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно техните интереси, потребности и нужди.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на деца от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на

дискриминация по признак „увреждане“, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот. ОУ „Елин Пелин“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на ОУ „Елин Пелин“. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаването на създаване на подкрепяща среда за образование и възпитанието на децата със специални образователни потребности е нужно:

- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- диагностична и консултативна дейност
- учебно-технически средства и апаратура
- индивидуални образователни програми

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на учениците със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за учениците със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците със специални образователни потребности в училище чрез изграждане на подкрепяща среда.

V. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата;

3. условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училище;

4. изграждане на позитивен психологически климат в училище;

VI. ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и към създаване на възможности за развитие и участие във всички аспекти на живота. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище, най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено образование;

2. гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

3. прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;

5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за

обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и при участието им в дейността на училището;

6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на учениците;

7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, семейството и общността;

VII. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

На учениците в ОУ „Елин Пелин“ се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности навсеки ученик. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в ОУ „Елин Пелин“ работят ресурсен учител, психолог и логопед от РЦППЮ – В. Търново. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа .

7.1. Обща подкрепа

Общата подкрепа в ОУ „Елин Пелин“ се осъществява от екип от учители и е съобразна с Наредбата за приобщаващото образование. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и включва различна екипна работа и осигуряване или насочване към занимания по интереси.

7.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на конкретния ученик .Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след това се потвърждава от

Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование. Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел полесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

VIII. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

IX. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Изграждане и функциониране на информационна система за ранно откриване и проследяване на деца в риск.

2. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователния и възпитателния процес и за преодоляване на негативни стереотипи спрямо различните етноси и деца с увреждания.

4. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образователната институция.

5. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

Х. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	учители, координатор	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 15.09.	директор	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след

			идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	целогодишно	психолог	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище; работа в Механизъм за безопасно училище	целогодишно	директор, учители	
Стимулиране на участието на деца с изяви в дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	

XI. Заключение

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.